

MƠ

Một miền thật bình yên trú ngụ ở nơi nào, có thể nói lên cùng anh một lời về hạnh phúc nhưng nghe năm tháng chập chùng giữa bình yên vẫn mơ hồ giông bão. Trong mỗi người ta nhìn thấy thời gian lãng băng nhuộm màu định mệnh, cỏ bên trời xanh như chiêm bao. Và bình yên biết khi nào có được không phải là những hạnh phúc tạm bợ những niềm vui mong manh.

Anh tạm quên bao lặn độn, chuyện áo cơm, chuyện đời sống này len lỏi giữa cơn mơ hình như có từng tiếng nấc của não thùy khẽ khàn và tiếng rên thật nhẹ phập phồng trong trí nhớ vì mỗi ngày chúng ta nhỏ lại mà nỗi buồn, những âu lo thì cứ mãi lớn dần ra rồi bất chợt có những vết hằn sâu như biển.

Có bao nhiêu giấc mơ nào đẹp hơn giấc mơ kia trong cơn mơ nào dài lâu? Hồi nhỏ, anh là đứa bé nằm ngủ hay gặp ác mộng. Còn nhớ một lần năm lên mười, anh thấy mình chết "*Tôi thấy tôi qua đời*". Trong mơ anh hoảng sợ, la hét và vùng vẫy chân đá lung tung. Tỉnh giấc mồ hôi nhễ nhại và nước mắt đầm đìa. Mẹ anh ôm lấy gặt hỏi anh mơ thấy gì, nhưng anh nhất định không nói. Trong tâm thức cứ sợ nói ra là sẽ bị chết thật. Anh sợ, sợ sẽ đi vào một thế giới tối tăm và lạnh lẽo, nơi không có mẹ cha không có những trò vui bất tận của

bọn trẻ, một thời tuổi thơ ấu vô tư quá! Anh và các bạn trai gái nhỏ theo dọc bờ sông, vượt sang bờ sông bên kia, loạng choạng đi vào cánh đồng cỏ xanh, bọn anh chơi công lưng chọi đá, đá banh. Mãi tới lúc hoàng hôn chìm sâu sau những hàng cây cao, bọn anh mới ra về song đã bị lạc. Một vài đứa khóc hu hu, lả nằm tựa vào các gốc cây ngủ giữa bóng đêm phủ dày rờn rợn cho đến khi người lớn đốt đuốc tìm đến.

Thành một người trẻ đầy thơ mộng, qua những lần "tưởng rằng yêu", anh đã nặng lòng yêu một người cũng yêu anh. Nhưng chỉ một thời gian, người ấy bỏ đi cùng bạn trong lớp. Oằn người trong nỗi đau, nhiều lần anh hả hê mong chết. "*Ôi những đêm dài hồn vẫn mơ hoài một kiếp xa xôi, buồn sớm đưa chân cuộc đời... Nên hồn tôi vẫn nghe trong mơ tiếng đàn đợi chờ mơ hồ...*" Tưởng tượng ngày mình bước vào mộ địa sẽ là ngày người kia khắc khoải với nỗi ân hận vì đã đánh cắp lòng tin. Rồi anh vin vào sự ấm áp chân thành của những người bạn thân giúp anh gượng dậy. Anh quên một chuyện buồn nhanh đến không ngờ và biết rõ có cái chết trở nên thảm hại nếu hồn phải mang nặng sự đổ kỵ nhỏ nhen.

Anh càng lớn tuổi, càng từng trải, thì nằm mơ ngày càng nhiều. Cứ

ngả người xuống giường là mơ-mơ-màng-màng, hồn ra khỏi xác đi vào giấc mơ. Anh đã cố gắng để không đi vào giới hạn ấy, nhưng việc này không hoàn toàn do anh, hình như có "ma đưa lối, quỷ dẫn đường" cứ thế đi dần vào giấc mơ, ban đầu còn mông lung, sau đó là cả một thế giới rõ mồn một. Đường như có những người viết truyện muốn tiêu trầm trong một thế giới huyền hoặc, một giấc mơ ma quái để viết ra những câu chuyện quái đản trong Liêu Trai Chí Dị của Bồ Tùng Linh hay nhà làm phim kinh dị Alfred Hitchcock mà anh và em đã đọc và xem qua.

Nhưng anh vẫn thắc mắc thấy lạ: Mơ là gì? Tại sao trong đêm đen như mực, khi mọi thứ đều im vắng, mọi vật đều mất đi ánh sáng rực rỡ thì mơ đã xuất hiện? Cả những chuyện thần tiên, ma chồn quái đản hay một ai nào đó hồn từ xa lạ gọi về? Người xưa cũng như một vài nhà tâm lý ngày nay bảo: ban ngày nghĩ gì, ban đêm mơ thế. Em, thật ra cũng không hoàn toàn như vậy. Trong giấc mơ của anh, có sung sướng, đó là những tiếng cười to thoải mái. Có đau lòng khóc lóc, lăn ra thế nào đương nhiên có sự sợ hãi, đó là sự căng thẳng đến co rúm người không chạy được, bị khống chế nhiều, khá nhiều cử chỉ thật hoang đường. Những điều đó, anh đâu có nghĩ tới, có những môi trường anh chưa bao giờ sống, có

những tình cảnh anh chưa bao giờ va chạm, có thoảng những mùi hương không nhớ. Mỗi lần tỉnh lại, khi vui sướng thì nở nụ cười thầm kín, có phần ngọt ngào, có phần luyến tiếc. Khi buồn đau thì thở dài. Khi sợ hãi thì nhẹ cả người, và khi mơ những chuyện hoang đường thì đỏ mặt ngượng ngùng.

Em đâm ra lo lắng, nói "mơ" như thế không tốt, rất nguy hiểm. Thể lực suy giảm, tính tình bạc nhược rồi sẽ bị bệnh. Anh cũng cảm thấy lo sợ, ngày nào bệnh trở nên thật em không có thời gian săn sóc. Em cố đi tìm đâu vài lời chữa bệnh trong sách Đông y, em tỏ vẻ như một nhà Đông y gia truyền chữa bệnh. Một hôm em nói: "Ngủ mơ liên miên là do thiếu khí dương – nên anh phải tắm nắng." Anh dùng phương thuốc chỉ dẫn của em. Anh đã tắm nắng. Hằng ngày mỗi buổi trưa, anh ra sân sau nhà cởi trần tắm nắng, nhưng em cũng chưa chỉ hết cho anh biết những tia cực tím của mặt trời sẽ ảnh hưởng thế nào trên da. Một việc anh chữa trị rất khó chịu. Mặt trời tủa ra giống như một mớ gai đâm vào mắt, vào lưng, vào vai. Anh đành phải ráng chịu. Để được lành bệnh, khỏe mạnh, anh cứ thế bấm bụng chịu đựng. Chính lúc này anh đã phát hiện cái bóng của anh. Anh cảm thấy không thể yên tâm được: ô, cái bóng, một cái bóng đen lúc nào cũng bám rịt theo anh từng bước. Anh làm sao làm tưởng được vì chỉ có trong đêm bóng mới xuất hiện như bóng một người cha đêm tối mới về như chuyện "Thiếu Phụ Nam Xương". Nhưng sao giữa ban ngày, anh đứng, nó là cái cọc. Anh ngồi xổm, nó là một cái đống. Anh đi, nó cũng đi. Anh hoa chân múa tay, nó run rẩy. Anh đột nhiên hoảng sợ vô cùng. Nó là anh ư? Nó là anh sao? Cái linh hồn ốm yếu, ôi đáng thương biết chừng nào! Ôi! sao có mặt trời, giữa thanh thiên

bạch nhật lễ nào anh lại còn có bóng đen? phải là "thằng tôi giả chẳng?" Rồi em nói: Bóng là mơ của anh đó! Không, mơ không yếu ớt như vậy, mơ rất tận tình, rất tự do, mơ không gượng gạo gò bó chút nào!

Anh chợt nghĩ: phơi nắng dưới ánh mặt trời để linh hồn và thể xác co rúm lại như thế này, chẳng thà cứ để nằm mơ còn hơn. Như anh, trên cuộc đời bao la rộng lớn này, có làm thơ, viết một vài quyển sách nhỏ, một không đủ ăn, hai không đủ uống, ba không đủ mặc, ở đâu cũng bị con mắt lệch lườm nguýt, cười cợt; bây giờ anh còn tiếc gì mạng sống của mình, cứ để sinh bệnh chết sớm, thì cứ để sinh bệnh chết sớm tốt hơn. Còn em, em còn xinh đẹp, thảo hiền như thế, nhân gian sẽ có người yêu em và trong cảnh túng quẫn đó, đôi khi vẫn còn quyền chiếm hữu em, cũng là tội lỗi... Thôi, anh nên mạnh dạn nằm mơ, mơ rất nhiệt tình.

Cứ thế... cứ thế... Đi qua đời người. Đôi lần bạo bệnh, tưởng lưỡi hái thần áo đen đã cận kề. Những thất bại, những ê chề vậy mà vẫn qua, bằng sự hãnh tiến và cả sự nhu nhược. Trong nghênh ngang của vẻ bất cần đời; có cả tiếng nói rất khê của một tâm hồn yếu đuối. Anh có nhớ đọc đâu đó: "*Những người muốn dấy lên bão tố lại hay mơ tưởng tới bình yên. Nhưng nếu đạt đến bình yên tuyệt đối người ta sẽ chết trong ưu phiền*". Anh chưa một lần được đạt đến bình yên tuyệt đối. Càng lớn, những cơn ác mộng còn đó nhưng muợn phiền cứ kéo về đêm đêm làm hao gầy giấc ngủ. Bừng tỉnh nếu có sau những giấc ngủ hạnh phúc hiếm hoi, lòng thầm ước giá được ôm giữ niềm hạnh phúc ấy đi vào chốn vĩnh hằng.

Giấc mơ cứ thế tiếp diễn, đêm nào cũng say đắm trong hoa, trong hát. Nhưng ban ngày tỉnh dậy, sao

trống trải thế! Tinh thần ngày một sa sút, chẳng thiết làm gì. Ai cũng nói và bảo anh biếng nhác. Anh không muốn giải thích, cũng chẳng thiết nói chuyện, cãi chính với họ, chỉ cần sống âm thầm. Rồi em lại nói anh không hiểu sự đời - Nói thật, anh không biết - Nếu không biết thì học - Nhưng học thế nào đây! - Ví dụ: giao tiếp xã hội, thái độ và lập trường đối với từng nhân vật và từng vấn đề mâu thuẫn này... kia... Vậy anh có còn ra anh nữa không? - Làm như anh tốt lắm đấy, nay anh có thể sống tiếp được không? Anh có thể sống thành con người được không? Anh buồn. Với giọng điệu đó của em đã làm anh thất chí nhiều hơn và mỗi người sẽ trở thành một ốc đảo trong một căn nhà chật hẹp này. Anh đã có lần giận em và nói: Em là người thân duy nhất của anh, anh xin em, van em, hãy để anh sống như anh đã sống.

Thế là anh mong đến đêm, mong giấc mơ trong đêm, anh giao tất cả con người và cả trái tim cho giấc mơ để được trở lại anh một cách vui vẻ thoải mái trong mơ, tìm cái chân chính của anh, sinh mạng của anh. Càng như vậy anh càng không rõ, tại sao anh lại say sưa mơ đến thế! "*Thuyền ơi, sao mê say nhiều quá? Đường mê khôn ai ngăn cản lối. Một sớm thu về chuyển bến xuôi, về nơi đâu nữa trời bến mơ?*" Anh không chỉ một lần tự hỏi: Lẽ nào sống trên đời chỉ có mơ mộng? Lẽ nào mơ mộng ấy chỉ có trong đêm? Em lại nhất định đánh thức anh dậy trước bình minh để chống trả những cơn ngủ nướng vùi thân, đẩy mộng mị vào cõi êm ấm thường ngày. Em giục anh dậy tập thể dục. Nghe lời em, anh chạy bộ trên con đường đất dọc theo bờ suối. Bên bờ suối, một bãi đá vút lung tung, có tảng như cái nhà, có hòn như cái gối nằm chổng chơ đen ngòm, khiến ta thấy nặng nề, tịch

mịch. Chạy một hơi dọc bờ suối, chọn một chỗ ngồi nghỉ, anh bỗng thấy dòng nước len lõi dưới khe đá, những dòng nước li ti như mạch máu kéo dài thành những sợi dây đan xen nhau dệt thành một mạng lưới cùng óng ánh với giọt nắng buổi sáng đầu tiên. Ôi, bờ suối này đâu phải vắng vẻ như chết mà đang sống động, không phải trầm lặng mà đang sôi nổi. Anh kể cho em nghe cảm giác này. Em cười: Anh lại nằm mơ phải không? Em lại kéo cùng anh chạy tiếp từ bờ suối này chạy về nhà. Anh mệt lã mồ hôi, quần áo ướt đầm. Đến nhà anh ngồi thở trên ghế đá giữa sân, nhìn ánh nắng mai lên dần dần trùm lên mấy cây tùng, cây dương xỉ bên đường. Những cây tùng ấy đã lâu năm, những con quạ đen trắng đã đến đây rất sớm xà xuống đuổi đi những con chim sẻ, con sáo đang nhảy nhót tìm mồi. Những hàng cây thẳng, cây xiên đã trồng lâu lắm rồi, da của nó như sợi dây thừng xoắn lại cuốn quật lên. Mỗi lần nhìn lớp da đó, trái tim anh lại khó chịu như se thắt. May mà trên đỉnh cây phủ một tầng lá rất to lồi

cuốn anh ra sức nhìn lên. Những cành lá ấy cũng rất khó coi, đen sì, hoàn toàn không phải màu xanh vì già cỗi muốn rớt xuống, nó dày đặc như đội một hòn đá lờm chờm, nếu không thì những đám mây đen kéo đến chứa những khối nước mưa dội xuống như trút tủn. Anh cúi đầu, không suy nghĩ gì hết, bỗng dưng cảm thấy có gió, tiếp theo có tiếng nhạc thật dài, tiếng sáo vi vu từ không trung rớt xuống. Anh lại ngẩng lên, tàng lá ấy đang rung rung trong gió, nó cũng biết hát ư. Anh đã nói với em: Đây là một phát hiện đáng mừng biết bao? Em lại nhìn anh, cười mỉm và nói: Anh lại nằm mơ nữa rồi! - Anh làm sao diễn tả hết cho vừa đây- Lẽ nào chuyện này là mơ? Em quay lại nói: Đây không phải là chuyện mơ là chuyện gì đây? - Anh đúng là nằm mơ giữa ban ngày.

Ngồi một mình trong yên tĩnh. Anh chỉ nghĩ thế nào là nằm mơ giữa ban ngày? Ban ngày tại sao không thể nằm mơ. Mơ giữa ban ngày tốt chứ! Rồi anh lục lọi cố tìm trong tự điển thông dụng và tự điển chuyên môn tâm lý đã chú giải những chữ

này là hão huyền, ngộ cuồng, còn danh từ Phật học là điên đảo, mộng tưởng. Đồi lần tự hỏi mình có thất vọng điều gì. Nhưng rồi xét thấy không như thế. Hững hờ chẳng? Không, anh đang hăm hở thực hiện những điều tốt đẹp của mình và phấn đấu với quyết tâm hơn bao giờ hết. Cuộc sống vô vị ư? Đâu có, anh đã biết tha thiết yêu mọi sự chung quanh mình rồi. Hay là biết sống chết chỉ là sự tiếp nối nhau của một kiếp luân hồi? Ý niệm ấy trong anh vẫn là sự chiêm nghiệm.

Nắng sớm đã len lõi trên mái tóc anh, vai anh, nhảy múa trong mắt anh, trong lòng anh, anh chẳng thể quay mặt quên quá khứ, chẳng thể dài tay với đến tương lai để nhào nặn theo ý mình. Bây giờ anh biết được một điều hãy vui với niềm vui, hãy an lòng những gì đang diễn ra hôm nay và ngay lúc này. Đời sống nên nhẹ hẫng, giấc ngủ về nhẹ nhàng trên mi mắt bình yên.

Nguyễn Văn Hiếu